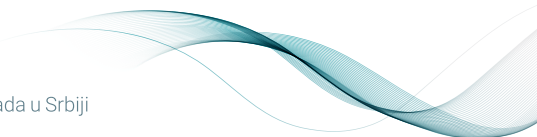

EENS

Evropska Energetska Nagrada u Srbiji
European Energy Award (EEA)

Evropska Energetska Nagrada - međunarodno priznat sistem energetskeg menadžmenta za lokalne samouprave

Evropska Energetska Nagrada (EEA) je međunarodno priznat sistem energetskeg menadžmenta koji podržava lokalne samouprave u postavljanju ciljeva i planiranju te sprovođenju mera energetske i klimatske politike.

Širom Evrope, više od 1.800 gradova učestvuje u sistemu Evropske Energetske Nagrade, što predstavlja ukupno 77 miliona stanovnika. Do sada je više od 900 gradova nagrađeno Evropskom Energetskom Nagradom, pri čemu je više od 125 njih dobitnik Evropske Energetske Nagrade GOLD za još ambicioznija i uspješnija energetska postignuća. Osnovana 2002. godine od strane Švajcarske, Austrije i Nemačke, EEA je uspješno uspostavljena u nekoliko evropskih zemalja a i šire

Svaki nacionalni EEA program pojedinačno, prilagođen je nacionalnim okolnostima i kontekstu. Svaki od njih, kroz svoj prošireni pristup, prevodi nacionalne energetske i klimatske ciljeve i zahteve u lokalne političke preporuke uzimajući u obzir sve oblasti uticaja lokalne samouprave. Kao sistem za označavanje i upravljanje kvalitetom, EEA uspostavlja i podržava interdisciplinarno lokalno planiranje i aktivnosti u oblasti energetike i klime, kao i dugoročnu lokalnu energetske i klimatske politiku.

Panevropska mreža eksperata EEA i redovna razmena iskustava omogućavaju lokalnim vlastima konstantno informisanje o aktuelnim i tematski relevantnim temama.

Evropska energetska nagrada u Srbiji EENS

Od 2018. godine, u Srbiji je uspešno testiran pristup nazvan "Evropska Energetska Nagrada u Srbiji - EENS" u četiri pilot grada i opštine: Kruševcu, Paraćinu, Užicu i Vrbasu. Ovaj pristup podržava lokalne vlasti u unapređenju energetske efikasnosti, povećanju korišćenja obnovljivih izvora energije, smanjenju emisija CO2 i eliminaciji daljih negativnih uticaja na životnu sredinu.

U skladu sa ciljevima nacionalnog zakonodavstva, Evropska Energetska Nagrada u Srbiji podržava lokalne vlasti u optimizaciji i institucionalizaciji energetske menadžmenta na nivou lokalnih samouprava. Kroz svoj prošireni pristup na oblasti vezane za energetiku i klimu, jača koordinaciju i saradnju između odeljenja i odseka lokalne administracije i eksternih zainteresovanih strana.

EEA alat i katalog mera

EEA alat, poznat kao EMT i EEA proces se zasnivaju na EEA katalogu mera. Katalog mera omogućava lokalnim samoupravama da analiziraju i procenjuju svoje energetske i klimatske performanse.

Katalog mera je interdisciplinaran i obuhvata sve oblasti delovanja lokalne samouprave koje su povezane sa energetikom. Sve mere iz Kataloga su grupisane u sledećih šest oblasti:

1. Planiranje, planska dokumentacija
2. Javne zgrade i infrastruktura
3. Javni servisi, snabdevanje i odlaganje
4. Mobilnost
5. Interna organizacija
6. Komunikacija i saradnja

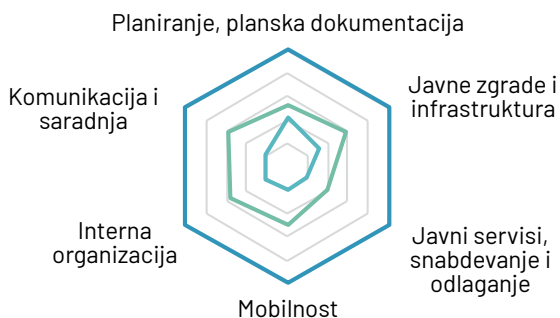
Godišnja evaluacija energetskih postignuća na lokalnom nivou, kao i sertifikacija i revizija, ocenjuju se na osnovu ovog kataloga mera. Bodovi se dodeljuju lokalnoj samoupravi za svaku meru u skladu sa njenim postignućima.

Osim toga, grupisanje mera u jednu od šest oblasti pruža jasnu sliku o snazi i slabostima određene lokalne samouprave i identifikuje njene mogućnosti za unapređenje.

Grafikon ispod prikazuje primer početne EENS procene srpskog grada Kruševca u poređenju sa rezultatima revizije nakon nekoliko godina primene EENS-a:

Kruševac

100% Početna Energetska revizija 2018: 27% Revizija 2022: 53%

Grafikon jasno pokazuje poboljšanje energetske performansi grada Kruševca u svim procenjenim oblastima. Rezultat revizije od 53% doveo je do toga da je Grad Kruševac dobio sertifikat Evropska Energetska Nagrada u Srbiji.

Rezultati procene zasnovani na EEA alatima pružaju mogućnost za nacionalno i međunarodno upoređivanje sa drugim EEA opštinama.

Usaglašenost sa srpskim zakonodavstvom

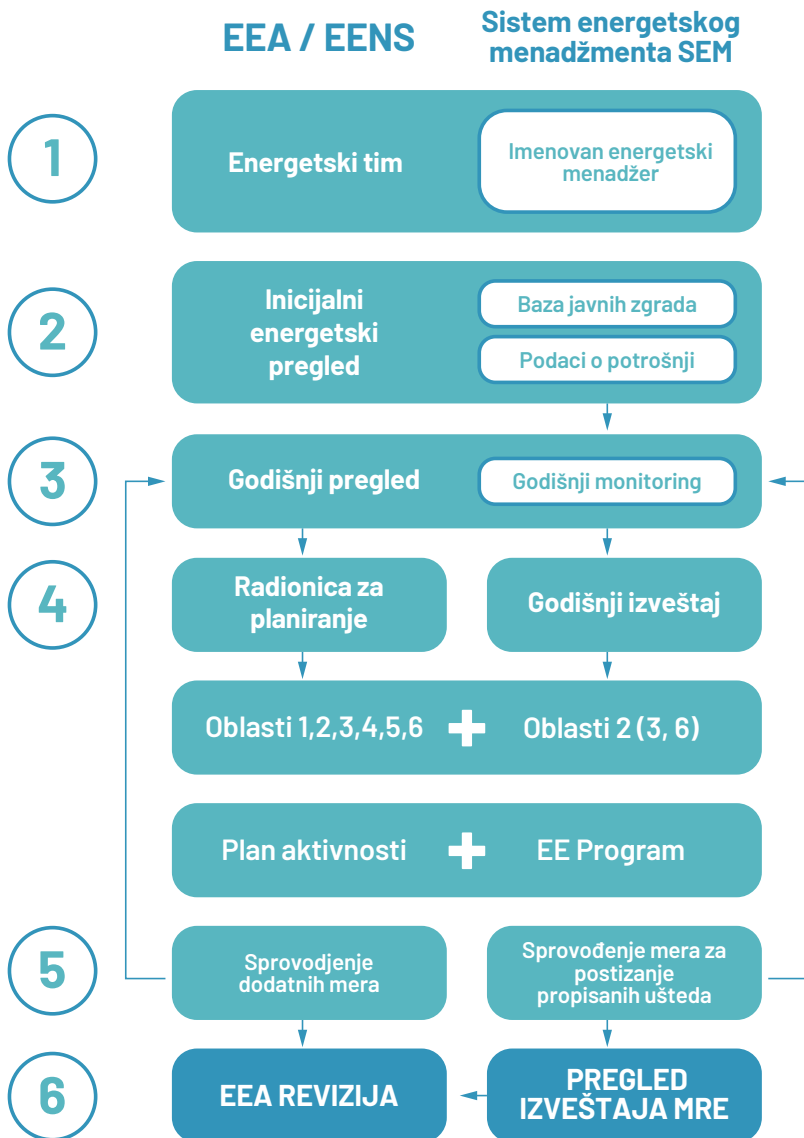

Srpski EENS je posebno prilagođen nacionalnom energetsom okviru: EENS je u skladu sa relevantnim srpskim zakonima u oblasti energetke, energetske efikasnosti, obnovljivih izvora energije i klimatskih promena.

Osim toga, usklađen je sa Strategijom niskougleničnog razvoja Republike Srbije za period od 2023. do 2030. godine, sa projekcijama do 2050. godine, Zakonom o klimatskim promenama i drugim podzakonskim aktima.

EENS je potpuno usklađen sa zakonskom obavezom uspostavljanja i sprovođenja sistema energetske menadžmenta koji se odnosi na sve lokalne samouprave u Srbiji sa više od 20.000 stanovnika.

Kao zaključak, implementacija EENS procesa dopunjuje srpski sistem energetskeg menadžmenta, kako je prikazano na slici:

Ukratko, Evropska Energetska Nagrada u Srbiji...

- podržava lokalne vlasti u **ispunjavanju nacionalnih obaveza u vezi sa energetikom, klimatskim promenama i zaštitom životne sredine;**
- podržava formiranje **interdisciplinarnog energetskeg tima u lokalnoj samoupravi** i imenovanje energetskeg menadžera. Energetski tim podržava energetskeg menadžera u njegovim/njenim zadacima;
- **pruža informacije i dokumentaciju o postignućima lokalne samouprave** u energetskej i klimatskej politici koji služe kao dobra osnova za razvoj lokalnih **programa energetske efikasnosti;**
- obezbeđuje kontinuiranu, redovnu i neutralnu **procenu sprovedenih aktivnosti** i time podržava razvoj **godišnjih izveštaja o ostvarenim uštedama i planiranim aktivnostima** koje opštine podnose Ministarstvu rudarstva i energetike;
- predstavlja osnovu za **razmenu iskustava** između opština i upoređivanje postignuća (benchmarking) sa drugim lokalnim samoupravama u Srbiji a i šire;
- služi za **promociju postignuća i sprovedenih aktivnosti** lokalne samouprave;
- podstiče **formiranje partnerstava** i uspostavljanje **mreže lokalnih samouprava koje se obavezno pridržavaju EEA standarda** kroz održavanje sastanaka i razmenu iskustava. Takođe podstiče interakciju sa **lokalnim i regionalnim zainteresovanim stranama, kompanijama i potencijalnim donatorima.**

EEAS certification

Uspešne lokalne samouprave koje primenjuju EENS mogu dobiti sertifikat ukoliko ispune određene uslove. Eksterna revizija predstavlja integralni deo Evropske energetske nagrade u Srbiji u cilju javne potvrde, priznanja i sertifikovanja lokalne samouprave koja je ostvarila uspešne rezultate.

Kao deo ovog procesa spoljni akreditovani revizor EENS ili međunarodni EEA revizor vrši pregled energetske i klimatske performansi svake lokalne samouprave.

Grad Užice je dobio EEAS sertifikat.

Ako revizor potvrdi da je lokalna samouprava postigla dogovorene EEA standarde, uključujući usklađenost sa srpskim zakonodavnim okvirom, i postigne najmanje 50% odnosno 75% od ukupno mogućih bodova iz oblasti EENS, lokalna samouprava dobija oznaku "Evropska Energetska Nagrada u Srbiji" odnosno "Evropska Energetska Nagrada u Srbiji GOLD".

Za Srbiju je uvedena i dodatna oznaka koja ima nacionalni značaj: "Pionir Evropske Energetske Nagrade u Srbiji", koja se dodeljuje ako je postignuto 35% od mogućih bodova.

Sve EENS sertifikacije moraju se obnavljati svake tri godine, što zahteva kontinuirano angažovanje lokalnih samouprava

Evropska Energetska Nagrada Srbija Zlato	75%	 EEAS Evropska Energetska Nagrada u Srbiji european energy award GOLD
Evropska Energetska Nagrada Srbija	50%	 EEAS Evropska Energetska Nagrada u Srbiji european energy award
Nacionalno prepoznatljiv sa oznakom pionir: Pionir Evropske Energetske Nagrade	35%	 EEAS Evropska Energetska Nagrada u Srbiji

Međunarodna razmena za lokalne samouprave članove EEA

Asocijacija Evropske Energetske Nagrade okuplja sve nacionalne EEA organizacije i gradove dobitnike Evropske energetske nagrade Gold, kao članove. Asocijacija pruža platformu za međunarodnu razmenu ideja i iskustava i za obezbeđenje kvaliteta na evropskom nivou. Asocijacija je međunarodna neprofitna organizacija koja isključivo i direktno sledi ciljeve od javnog interesa.

Ukoliko ste zainteresovani za pristup EEA asocijaciji, molimo vas da kontaktirate Evropsku kancelariju za energetske nagrade na sledeći način:

Association European Energy Award AISBL
eea Office
phone: 0041 44 213 10 22
e-mail: info@european-energy-award.org
www.european-energy-award.org

